

Békési

Református Híradó

A Békési Református Egyházközség időszakos, ingyenesen megjelenő kiadványa
IV. évfolyam 1. szám • megjelenik: 2022. április

**Áldott Húsvétot kívánunk
minden olvasónknak
a feltámadás reményével!**

Kedves Barátaim!

„Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak.”
/Préd. 3:1./

Valóban rendelt ideje van mindennek: rendelt ideje van a munkálkodásnak, és rendelt ideje van a pihenésnek. A hatodik évtized után, amin már én is túljutottam, ezt a bölcsességet nagyon könnyű belátni, elfogadni.

Katona Gyula nagytiszteletű úr, gyülekezetünk elnöklelkésze nyugdíjba vonult a múlt év szeptember elején, amit jómagam teljes mértékben megérték és elfogadok, hiszen kortársak vagyunk. 1994 óta vezette nagy munkabírással és bölcsességgel gyülekezetünket és iskolánkat mint fenntartó. Rengeteg mindent köszönhetünk neki, ami az ő elnöksége alatt jött létre, újult meg, fejlődött. Ő vezette a templomfelújítást, kialakította iskolánk jelenlegi szerkezetét, új óvodaépítésbe kezdett, és reménységünk szerint szeptemberre új óvodánkat át is adják. Vezette az egyházmegyét. Kívánunk neki a megérdemelt pihenéshez jó egészséget és felhőtlen nyugdíjas éveket.

A múlt év szeptembere után felgyorsultak az események gyülekezetünkben, szeptember 8-án ugyanis úgy döntött a presbitérium, hogy a megüresedett elnöklelkészi állást meghívással kívánja betölteni. A meghívás Molnár Máté beosztott lelkészre esett, aki már hat éve szolgál közöttünk. A presbitérium a meghívást ellenszavazat nélkül fogadta el, természetesen Molnár Máté tiszteletes úr nem volt jelen a döntés meghozatalánál. Az egyházmegye esperese, nagytiszteletű Demeter Ottó örömmel fogadta a presbitériumi döntést, és az egyházkerületnél is támogatott bennünket, ahol Püski Lajos lelkészi főjegyző hallgatta meg küldöttségünket.

A békési gyülekezet jelenlévő tagjai november 28-án választotta meg el-

nöklelkésze Molnár Máté nagytiszteletű urat. Emlékezetem szerint a gyülekezetben sem volt ellenszavazat, a jelenlévők egy emberként támogatták személyét.

Az ünnepélyes beiktatásra december 18-án istentisztelet keretén belül került sor, ahol egyházkerületünk püspöke, dr. Fekete Károly főtitiszteletű úr hirdette az Igét közöttünk. A beiktatást Demeter Ottó nagytiszteletű úr végezte, és az ünnepség a szép számmal megjelent palástos lelkészek köszöntőjével folytatódott. Külön köszöntötte Molnár Máté beiktatott lelkészt dr. Fekete Károly püspök úr, köszöntötte továbbá Katona Gyula nagytiszteletű úr, Markó István egyházmegyei főgondnok úr, Kálmán Tibor polgármester úr és a család nevében Soósné Molnár Martina református lelkész. Jómagam, abban a megtiszteltetésben is részesedhettem, hogy a presbitérium ajándékát, egy lelkészi palástot teríthettem az új elnöklelkész vállára.

Az egyházközség hivatalának az átadására, átvételére ez év január 12-én került sor.

Nagy öröm volt számunkra, hogy egy hónappal később, február 27-én új, fiatal, ambiciózus lelkésszel gyarapodott lelkészi karunk Dicső Melinda személyében, akinek ezúton is áldott szolgálatot és jó egészséget kívánunk.

Molnár Máté nagytiszteletű úr lelkészi végzettségén túl rendelkezik valótanári diplomával is, és most végez a Semmelweis Orvostudományi Egyetem mentálhigiénés szakán.

Tervei között szerepel a gyülekezet építése, a fiatalság bevonása az egyházi életbe. Családias, emberközpontú, testvéri közösséget szeretne építeni, amelyhez, megítélésem szerint minden adottsága megvan. Őszintén remélem, hogy harcostársakat is sikerül találnia ehhez az embert próbáló feladathoz.

„Próbálóvá tettelek téged az én népem között; **őrállóvá**, hogy megismerd és megpróbáld az ő útjokat.” /

Jer.6:27./ Ehhez a feladathoz talán Jeremiás könyvének részlete illik leginkább, hiszen a körülöttünk nyüzsgő világban leginkább **őrködnünk** kell, **őrállóvá** kell válnunk, hogy megőrizzük mindazt, amit hitvalló őseink nem kis erőfeszítések árán reánk hagytak.

Sohasem gondoltam volna, hogy Ady Endre több mit száz éve megírt verse ennyire aktuális lehet, és ennyire komolyan kell vennünk.

Őrzők, vigyázzatok a strázsán,

Az élet él és élni akar,

Nem azért adott annyi szépet,

Hogy átvádoljanak most rajta

Véres és ostoba feneségek.

Oly szomorú embernek lenni

S szörnyűek az állat-hős igék,

S a csillagszóró éjszakák

Ma sem engedik feledtetni

Az ember Szépbe-szött hitét,

S akik még vagytok őrzőn, árván,

Őrzők: vigyázzatok a strázsán.

/Ady: Intés az őrzőkhöz, részlet/

Zaklatott, világjárvánnyal, háborúval és „rabló eszmékkel” (Orbán Ottó) terhes világunkban mégis van reménységünk, hiszen amíg a karácsony a megváltás ígérete, addig a megváltás nagypénteken, Urunk kereszthalálával, majd a húsvéti feltámadással teljesedett be. Ez a mi reménységünk.

A **megváltás** hátterében Isten megelőző **szeretete** áll: „Mert úgy szeretete Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” /János 3:6/

Molnár Máté nagytiszteletű úr lelkészbeiktató ünnepi istentiszteletének Igéjét a Zsoltárok könyvéből a 34. rész 9. versét választotta. Hadd kívánjak én is ezzel a verssel áldott húsvéti ünnepeket minden kedves olvasónknak: **„Érezzétek és lássátok, hogy jó az ÚR”**

Békés, 2022. március

Gellén János

Húsvéti gondolatok...

A húsvét a keresztény világ egyik legfontosabb és legnagyobb ünnepe, ugyanakkor a tavasz eljövételének köszöntése is. Egyházi és családi ünnep egyaránt, amelyhez világszerte számos népszokás és hagyomány is kötődik. A nagyhéten belül, azaz nagycsütörtökön, nagypénteken és nagyszombaton emlékezünk meg a Jézus Krisztus kínszenvedéséről, kereszthaláláról és feltámadásáról. Hiszem, hogy Jézus azért támadt fel, hogy mi is feltámadjunk. De nekünk is akarni kell a feltámadást. Erős akarat és készséges szív kell ahhoz, hogy mi is kilépjünk a néha eltévelyedő, olykor bűnöktől sem mentes megszokott életünkéből és Jézus Krisztussal új életet kezdjünk. Az új élet pedig reménnyel és örömmel tölt el Bennünket, így a Húsvétnak az örömről is kell szólnia. Az ünnepen együtt lehet a család is, azokat is megölelhetjük, a terített asztalhoz ültethetjük, akik távolabb élnek tőlünk, így ilyenkor békesség tölti el a szívünket. Szívemből kívánom, hogy ebből a Jóisten és a család által megáldott békességből tudjunk annyi hitet és erőt meríteni, hogy kitartson a következő ünnepei – igei alkalomig.

Balog Miklós: *Húsvét reggelén* versének alábbi soraival kívánok mindehhez

hitet, kitartást és reményt!

„Töröld le könnyed ember, nem vagy árva,
Út lett a sir egy szebb, dicsőbb hazába.
Csak légy erős, csak légy szilárd a hitben,
Az út felén ne félj, nem hágy el az Isten.

*Ha tán a bűn lett újra rajtad úrrá,
E mennyei varázsszó szüljön ujjá:
Feltámadott! Feltámadott!”*

Áldott, szeretetteljes, egészséges Húsvéti ünnepeket kívánok!

Szeretettel és áldáskívánással: Palatinus Pál

Nagycsütörtök

Nagycsütörtökön az utolsó vacsora elfogyasztása után, Jézus és tanítványai kimennek a Gecsemáné-kertbe. Jézus tudja, hogy milyen szörnyű halál vár rá, és gyötrődve imádkozni kezd Atyjához, akitől háromszor kéri, hogy vegye el tőle ezt a kínos jövőt, távozzék el tőle az a pohár. Tanítványait maga mellé veszi és kéri, hogy könyörögjenek vele, de a tanítványok elalszanak, ezek magára hagyva Jézust szenvedésében. Milyen meginđító a mi szeretett Urunkat így látni a Gecsemáné kertben! Olyan bánat van a lelkében, hogy majd bele hal! Verejtéke vércseppekként hullottak a földre. Tudja, milyen vég vár rá és rettenetes kín, fájdalom, szenvedés. És mindezt a mi bűneinkért kell átélnie. Mert bármilyen keserű is legyen az a pohár, kiissza Ő értünk, hogy

nekünk ne kelljen. Milyen hatalmas, érthetetlen szeretet! És miközben nyomja a lelkét ez, nyomja a lelkét a világ mocska is, a bűn rettenete. Hogy ellene fordul, akivel nap mint

nap együtt volt, aki Mesternek szólította és egy tálból ettek. Hogy megtagadja, aki addig fogadkozott, hogy szerette. Hogy jóért rosszal fizetnek meg neki. Megannyi botrányt látta már az embernek földi életében! És mindez ebben a néhány napban jut el a tetőpontjára, kezdve ezzel az éjszakkával, ott a Gecsemánében. És megvigasztalja-e valaki a mi drága Urunkat? Ott van-e mellette valaki, hogy letörölje verejtékét, lelket öntsön belé, vele imádkozzon? Dzsida Jenő olyan érzékletesen írja: Körülnéztem: szerettem volna néhány / szót váltani jó, meghitt emberekkel, / de nyirkos éj volt és hideg sötét volt, / Péter aludt, János aludt, Jakab / aludt, Máté aludt és mind aludtak... /

Kicskáné Tomucza Renáta
református lelkész

Nagypéntek

– a golgota a csodák helye

„⁴⁵ Tizenkét órától kezdve három óráig sötétség támadt az egész földön.

⁴⁶ Három óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: Éli, éli, lámá sabaktáni, azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? ⁴⁷ Néhányan az ott állók közül, akik hallották ezt, így szóltak: Illést hívja. ⁴⁸ Egyikük azonnal elfutott, hozott egy szivacsot, megtöltötte ecettel, nádszálla tűzte, és inni adott neki. ⁴⁹ De a többiek ezt mondták: Hagyd csak, lássuk, eljön-e Illés, hogy megmentse őt. ⁵⁰ Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.

ilyenkor szomorúság tölti el az ember szívét. Ezt a szomorú, keserű érzést a feltámadás felett érzett öröm tudja feloldani. E kettőt sohasem szabad egymástól külön szemlélnünk, ezért véleményem szerint nem is helyénvaló nagypénteken csak a szomorúság érzésének átadni magunkat. Krisztus urunk nemcsak életében, feltámadásában nyújtott vigaszt és reménységet, hanem szenvedésében és halálában is.

Ebben az igeszakaszban olvashatunk a természetben történő eseményekről, melyek mind-mind ószövetségi próféciaik beteljesedésének a jelei

mely elválasztotta a szentek szentjét a templom többi részétől. A szentek szentjébe csak a főpap mehetett be, és ő is csak évente egyszer. Az, hogy, felülről hasadt ketté annak a jele volt, nem emberi kéz szaggatta meg, hanem az Isten keze. Ez a jel azt jelentette, hogy innentől kezdve minden hívő bármikor beléphet Isten jelenlétébe imádság által, nem kell már más közbenjáró.

A harmadik jelben a föld megrendült és a sziklák meghasadtak. Ez szintén egy olyan csoda, egy olyan jel, amely felhívja a figyelmüket arra, hogy milyen hatalmas esemény történt. A teremtett világon minden meginogott, csak a kereszt nem. Gyönyörű az a párhuzam, hogy mikor a tízparancsolat adatott a Sinai hegyen, megrengett a hegy, és Krisztus halálával, mikor eleget a törvénynek, ismét meginogott a föld.

A negyedik csoda a szentek feltámadása. Ez az a jel, mely talán a legnehezebben értelmezhető és a legtöbbször váltja ki a kételkedés szavait az emberekből. A nyitott sírok Jézus halál feletti győzelmét hirdették, azt, hogy legyőzte a halált. Ez egy győzelmi jel és minden kérdést félre téve, nem a feltámadás kellene, hogy legyen a mi legnagyobb reménységünk is?

Az idézett igeszakasz utolsó mondata, számomra különösen kedves mondat. Egy hitvallást olvashatunk, amely egy pogány, római százados szájából hangzott el. A keresztre tekintve kaphatunk mi magunk is elég erőt ahhoz, hogy hitvallást tegyünk vele együtt, és kitudjuk mondani: „Ez az ember valóban Isten fia volt”.

Adja Isten, hogy ezen az ünnepen mi is úgy tudjunk emlékezni a Golgotára, mint a csodák helyére, amely hitvallástételre biztat bennünket, hiszen ez a hely Krisztus győzelmének a helye.

Molnár Máté

református lelkipásztor

⁵¹ És íme, a templom kárpítja felülről az aljáig kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak. ⁵² A sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. ⁵³ Ezek kijöttek a sírokból, és Jézus feltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek.

⁵⁴ Amikor pedig a százados és akik vele őrizték Jézust, látták a földrengést és a történeteket, nagyon megrémültek, és így szóltak: Bizony, Isten Fia volt ez!” (Mt27,45-54)

Ezek az igeversek a Nagypéntek igéi. A nagypénteki ígéket olvasva szemünk előtt van Krisztus szenvedése és

voltak, és hatással vannak mind a mai napig a keresztyén emberek életére. A következőkben ezeket osztom meg a kedves olvasóval.

Az első csoda vagy jel melyről olvashatunk az a három órán át tartó sötétség. Amikor Jézus megérkezett hatalmas fényességben, azt mennyei seregek hirdették meg, amikor testében távozott, az emberi gonoszágért fizetve, sötétség lett az egész földön. Ez az az idő, amikor a sötétség fiai a maguk igazi környezetét kapják meg.

A következő csoda az volt, hogy a templomban a kárpit felülről hasadt ketté. Ez a kárpit vagy függöny volt az,

Nagyszombat csendje

Hajnal előtt a legnagyobb a sötétség – mondja a bölcsesség. Ilyenkor a természet mintha lélegzetét visszatartva várná, hogy végre bera-
gyogja a nap fénye. De azt a néhány pillanatot még mélységes sötétség, csontokig hatoló hideg és síri csend jellemzi.

Sötétség lett az egész földön, amikor Jézus Krisztus meghalt a keresztfán. Ezt követően döbbenettel állnak az emberek a történek előtt. Néznek, hogy most mi lesz? Mi következik? Nincsenek már zajos momentumok, beszéd sincsen. Arimátiai József, mint Jézus pártfogója tisztességesen eltemeti Jézust, és az asszonyok is készítik illatszereiket és keneteiket. Ez Jézus Krisztus temetése, aminek ugyanúgy megvolt a rendje, mint azoknak, amiket mi is átélünk életünkben. Ahogy mi is döbbenettel megállunk halottaink mellett és némán végezzük az ilyenkor megszokott rendet, úgy tették ezt Jézus esetében is. Megvan a temetésnek a rendje, a kellékei, a maga szereplői. A szertartás, vagy temetési istentisztelet, a gyászolók kisebb nagyobb közössége, temetési beszéd, búcsúztató, virágok, koszorúk, könyvek. Így zajlik ez emberemlékezet óta a maga megszokott rendjén. Talán ez a rend segít ilyenkor, hogy fejünket még a víz felett tudjuk tartani, hogy ne hulljunk még szét, mert ezt végig kell csinálni. Ezt a sokkélmenyt megannyi trauma után átéli az ember. Elválás, munkahelyről való elbocsátás, egy rossz hír az orvostól. Sok ilyen trauma lehet az ember életében. És hirtelen nem tudom, mi következik, most mi lesz, most mi a következő lépés, mibe lehet kapaszkodni. Olyan keservesen próbálja magát még egyben tartani az ember, mert úgy érzi, bármelyik percben darabokra fog szétesni. De! Emlékeznünk kell: hajnal előtt a legnagyobb a sötétség!

A temetést nagyon összeszedetten és gyorsan kell végezni, mielőtt be nem áll a szombat, hiszen ezen a napon a zsidók már nem temethettek, nem dolgozhattak, a szombat a pihenés napja. Egyrészt ez a szombat azt jelenti, hogy meg kell állni, tehát nem tarthatja az ember magát mozgásban, dologban, ami arra készíti, hogy összeszedje magát. Isten törvénye arra készíti az embert, hogy leüljön és magába szálljon és gondolkodjon. Ez pedig időnként maga lehet a pokol. Feldolgozni azt, ami feldolgozhatatlan, szembenézni azzal, amivel úgy tűnik lehetetlen...

Manapság ez elől az ember könnyen el tud menekülni: bekapcsolja a rádiót, a televíziót, görgeti a facebookot. Hangosra felcsavarja a zenét, hogy ne engedjen csendet az elmének, amiben gondolkodhatna. Tömeget keres, vagy túlórázik. Csak legyen zaj, mert a csend félelmetes és elviselhetetlen. És mégis, Isten parancsa csendre hívja a embert, magába szállásra, gondolkodásra. Szembenézésre a fájdalommal. Ha mondhatom így, teret akar engedni a sötétségnek, amit néha meg kell élni. De csak egy pillanatra! Mert hajnal előtt a legnagyobb a sötétség.

Testvéreim! Annál a kijelentésnél, hogy Krisztus meghalt, már csak egy borzalmasabb mondat van: Krisztus halott. Nem tudom, érezzük-e a kettő

közötti különbséget. Nietzsche híres mondata volt, hogy Isten halott! Nincsen. De mit jelentene, ha ez tényleg így lenne? Hiszen az Isten nélküli élet a pokol. Amikor az ember a hajnal előtti sötétségben van, hajlamos ezt gondolni: Krisztus halott. Nincs Isten, nincsen velem. És olyan nagyon sokan éveken keresztül ebben a sötétségben élnek, úgy hogy talán észre sem veszik, hogy a hajnal már eljött. Lehúzzák redőnyeiket, behúzzák függőnyeiket és bezárkóznak. Ezeknek az embereknek kell hangosan hirdetni, hogy Krisztus nem hallott! Ő feltámadt! Fogni kell a

kezét és megmutatni neki a napot. Sőt, ha kell le lehet ülni vele a sötétben és várni, hogy felismerje, Jézus nyújtja a kezét felé.

Lehet, hogy most ott ülünk a sötétben, teljes sokkban, a széthullás szélén, várakozva. De eltelik egy nap. Aztán kettő. A harmadik napon, pedig egyszer csak feljön a hajnal és rájövünk, hogy egész végig Isten óvó kezében voltunk. De addig, a hajnal előtti legnagyobb sötétségben emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy minden az Úr kezében van. Tanuljunk meg, úgy várakozni Istenre, hogy örömmel a szívünkben tudjuk, Ő olyan biztosan eljön, mint a hajnal.

Kicska László Miklós
református lelkész

„Jézus feltámadása a miénket készítette elő”

„Krisztus feltámadott, Kit halál elragadott; Örvendezzünk, vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk, Haleluja!” – e szavakkal kezdődik az egyik szép, re-

formátus húsvéti ének. Az ünnep lényege csodálatosan megfogalmazódik e sorokban, hiszen a nagypénteken kereszthalált szenvedett Jézus Krisztus vasárnapra feltámadt, ez a húsvéti öröm apropója. Húsvét az egyházi év csúcspontja, a keresztyén ember számára ez az ünnep, ez az esemény ad értelmet a hitének. A magyar emberek számára sok hagyomány, szimbólum kapcsolódik húsvét ünnepéhez, amelyek szorosan kötődnek a tavaszi megújuláshoz, az ébredező természethez, de Krisztus feltámadásához egyaránt. A húsvét mozgóünnep, a niceai zsinat 325-ben határozott arról, hogy az ünneplés időpontja mindig a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte

utáni vasárnap legyen. A vasárnap nem csak a nyugalom napja, hanem minden egyes héten arra is emlékezteti a keresztyéneket, hogy Jézus Krisztus ezen a napon támadt fel a halálból. Vasárnap mentek ki az asszonyok a sírhoz, melyet nagy meglepetésükre üresen találtak, hiszen beteljesedtek Isten ígéretei, miszerint harmadnapra feltámasztja Fiát a halálból. Az élettelen testet keresték az asszonyok, ám a diadalmas Krisztus nem maradt a sírban, a halál fölött győzedelmeskedett az élet, a nagypénteki sötétséget felváltotta a húsvéti öröm. Húsvét ünnepéhez tehát efelől a diadalmas győzelmi öröm felől közeledhetünk, az Isten Jézus Krisztus halála árán megbékélt a bűnös emberrel, a Megváltó Jézus a halált legyőzve örök életet szerzett a méltatlan emberek számára. A megváltásunkat legkönnyebben úgy képzelhetjük el, mintha hatalmas adósságunk lenne, melyet a saját erőnkől, pénzügyi forrásainkból lehetetlen lenne egy teljes élet alatt is kifizetni, ám valaki – jelen esetben Jézus – megteszi helyettünk, kiegyenlíti a számlánkat a

hitelezőnél. Van mit ünnepelnünk, van Kit ünnepelnünk tehát húsvétkor! Jézus feltámadása a mi feltámadásunkat készítette elő, a halállal nem ér véget ez a földi élet, ha hisszük, a kereszthalál helyettünk, miattunk és értünk történt, azért, hogy bűneink ne ítélenek minket örök halálra, hanem megbocsátásra, örök életre találhassunk a Teremtő Istennél. Az ünnep közeledtével sok embert megállítanak a riporterek, hogy vajon tudják-e mit ünneplünk húsvétkor?

A válaszok elkésérítőek, ezért ha ilyen kérdéssel találkozunk a közeljövőben, bátran feleljük: Jézus feltámadását, akit nagypénteken a Golgotán keresztre feszítettek, ám harmadnapra dicsőségesen feltámadt a halottak közül. Az üres sír, a halálból való feltámadás ténye az emberi értelemnek felfoghatatlan, megmagyarázhatatlan, ezt csak a hit képes elfogadni. Szívből kívánok valamennyi olvasónak ilyen hitet, amely a feltámadt és élő Jézus Krisztusban gyökerezik! Áldott húsvéti ünneplést kívánok szeretettel!

„Ti vagytok a föld sója”

„Ti vagytok a föld sója. Ha pedig a só megízétlenül, mivel lehetne ízét viszszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek. „ Az alábbi ígehelyet a Mt 5,13-nál olvashatjuk.

A só életünk nélkülözhetetlen része, hiszen gondoljunk csak bele, szinte mindenbe belekerül. A sült burgonyát sütés után megsózzuk, a levesbe is kerül, a húsoknak pedig ez ad igazán jó ízt, de saját magam részéről ha süteményt készíték bármilyen szokatlan is mindig teszek egy csipettel. A felsorolás kimeríthetetlen... De most egy kicsit vegyük szemügyre a só bibliai vonatkozásait! A sót, csoportosítása szerint mint ásványt tartjuk számon, a föld kérgének szilárd vagy cseppfolyós, egynemű, természetes eredetű

anyaga. Az izráéliek a Holt-tenger vizéből lepárlás valamint a tenger déli partjain lévő sóhegyekből bányászás által nyerték. A hétköznapi életben (akárcsak a ma embere) ételek ízesítésére és tartósítására használták. Ám mivel többféle mellékízt is tartalmazott ezért fűszerként is számon tartották. Ám volt a sónak egy másik hatása is, hiszen a Holt-tenger (Sós-tenger) a növényzetet és az életet (halak, tengeri élőlények) elpusztította. Így Isten büntetéseként tartották számon, ha egy virágzó vidék sós pusztasággá vált. Az ókori hadviselés szokásához tartozott, hogy ha az elfoglalt várost végleg el akarták pusztítani, akkor nemcsak lerombolták, hanem földjét sóval bevetették, hogy abban ne teremjen semmi (Bír 9,45). Ma már elképzelhetetlen, de az újszülötteket sóval dörzsölték be. „Ilyen volt a születésed: Amikor megszülettél, nem

kötötték el a köldökszinórodat, nem mostak tisztára vízzel, nem dörzsölték le sóval, pólyába sem tettek.” (Ez 16,4) Szokás volt a mécses olajába is sót tenni, hogy fényesebb lánggal égjen. Ezért említi együtt Jézus a sót és a világosságot. (Mt 5,13) Rendkívül fontos szerepet töltött be a kultuszokban is, minden áldozatot sóval kellett meghinteni (3Móz 2,13) Az illatáldozat füstölőszerébe is kellett a sóból tenni (2Móz 30,35) A templomban pedig külön hely volt a só tárolására. Az eszkatológikus reménységhez tartozik, hogy a templomból kijövő víz meggyógyítja a sóssá vált tengert, halak nyüzsögnek benne, partjain pedig gyümölcsfák virulnak (Ez 48,8). Jézus a követőit a föld sójának nevezi (Mt 5,13). A keresztyén ember szájából nem szabad semmi rothadt beszédnek kijönni, beszédének sóval fűszerezettnek kell lenni (Kol 4,6).

Sós fonott kalács

Nálunk mindig szokás volt a húsvéti asztalra kalácsot tenni a sonka mellé, bár igazán soha nem sikerült megbarátkoznom a sós hús-édes kalács kombinációval, így némi időmbe telt mire rájöttem a kalácsot sósan is el lehet készíteni. Na, nem kell mindjárt égbekiáltó sós ízre gondolni, éppen csupán annyi kerül bele, hogy kellemes ízt kapjunk. Aki pedig csupán a fonás miatt aggódik, az se rettenjen meg, hiszen nem kíván nagy szakértelmet. Próbálják ki Önök is a sós fonott kalács receptet! Lássunk neki!

Elkészítése:

A liszteket egy nagy keverőtálba szitáljuk, hozzáadjuk a porcukrot, és az előzetesen felfuttatott élesztőt, valamint a sót, és összekeverjük. Alakítsunk ki a közepén egy mélyedést, és öntsük bele a tejszínt és a tojást, majd dolgozzuk össze a tésztát. Végül az utolsó alapanyagot, a vajat is bedolgozzuk. Habár szép homogén a tészta, formázzuk kerek alakúra, és le-

Hozzávalók:

- 250 gr finomliszt
- 250 gr kenyérliszt
- 25 gr porcukor
- 25 gr friss élesztő
- 1 teáskanál só
- 2,5 dl habtejszín
- 1 db tojás
- 30 gr puha vaj
- 1 db tojássárgája
- 1 evőkanál tej

takarva kelesszük a duplájára. A megkelt tésztát lisztezett asztallapon vagy

deszkán nyújtjuk ki és négy egyforma részre daraboljuk. Egyesével hengerré sodorjuk. Négyes fonatot készítünk, sütőpapírral bélelt tepsibe helyezzük. Fedjük le konyharuhával és még negyven percig hagyjuk kelni. Közben a tojássárgáját kikeverjük a tejjel, és ha letelt a 40 perc, kenjük meg vele a kalácstésztát. Előmelegített, 180 fokban 20–25 perc alatt aranybarnára sütjük.

Jó étvágyat és áldott húsvéti ünnepet kívánok!

Mucsiné Fodor Hajnalka
cukrászmester, teológus

Játszóház a református óvodában

A Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium, Jantyik Utcai Óvodájában 2022. március 26.-án „szombaton délelőtt Játszóház nyitotta meg a kapuját”. A Református óvoda dolgozói: óvó néni és dajka nénik szeretettel vártuk az óvodába készülő apróságokat és szüleiket. Nagy örömeinkre szép számmal érkeztek is az érdeklődő családok és ellátogatott hozzánk Molnár Máté intézményvezető lelkészünk is családjával, hiszen gyermeke is szeptembertől óvodás lesz.

9 órától csoportról -csoportra járva vendégeink megtekinthették a csoportszobákat. A Manócska és Százszorszép csoportban óvó néni által készített játékeszközöket próbálhattak ki az apróságok, valamint nagy sikert aratott az autó és vasutisín-pálya, a babakonyhákban finom sütemények, kávé és gyümölcsturmixok is készültek. Játék közben ismerkedtek a gyerekek és szülők a jelenlegi óvodával, az óvoda dolgozóival.

10 órától kis bábélművelésre invitáltuk az érdeklődőket a nagytermünkben. Erika óvó néni és Anikó óvó néni

mesebőröndjéből bújít elő a Pöttyös labda története, aki éppen játszótársat keresett. A bőröndmesét csillogó szemmel és tátott szájjal hallgatták a kicsi gyermekek.

A bábélművelés után a pöttyös labda nyomába eredtünk és Bogi óvó néni és Brigi óvó néni mondókás, énekesdalszínházjaiba kapcsolódhattak be a gyermekek az anyukájukkal. Az ölbeli mondókák, hintáztatók, mozgással kísért énekes játékok édesanyával vagy

babával való kipróbálása is nagyon tetszett a kis csemetéknek.

Ági óvó néni és Enikő óvó néni színes, párosító játékokkal várta a piciket, méhecskéket reptethettek a kaptárba, színes szárnyú pillangó szárnyát díszíthették a gyermekek.

Kriszti óvó néni és Andi óvó néni segítségével halakat lehetett díszíteni, de rákocskákat, apró halacskákat is lehetett horgászni és játékból búvárkodni is egy óriási akváriumban.

Mozgásos játékok várták a kicsiket a Zsibongóban és az udvaron is. Valamint kis csemegével is megleptük a piciket.

Napsütéses szép idő adatott ezen a napon nekünk, így egy tartalmas délelőttöt tölthettünk együtt a kicsikkel és szüleikkel. Közös játék, beszélgetés, ismerkedés mellett új óvodánk a Csillagfürt Református Óvoda látványtervének megtekintésére is volt lehetőség ezen a délelőttön. A látványterv képei segítettek abban, hogy az érdeklődő szülők feltérképezzék az új, modern hely tágas helyiségeit, tornaszobáját, sósobáját...stb.

Reményeink szerint sok kisgyermeket látunk majd viszont őstől az új óvodánkban.

Nagyon sok szeretettel várjuk a Kedves Szülőket és Leendő Óvodásainkat.

Óvodai előjegyzés, beíratkozás

A Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum,
Általános Iskola, Óvoda és Kollégium

Csillagfürt Református Óvoda (volt Jantyik Utcai Óvoda)

értesíti a Kedves Szülőket, hogy a 2022/2023-as nevelési évben a kötelező óvodai
ellátást igénylő gyermekek előjegyzésbe vétele
az alábbi helyszínen és időpontban történik:

Ideje: 2022. április 27. (szerda) 8.00 -17.00 óráig

2022. április 28. (csütörtök) 8.00 -17.00 óráig

Helye: Békés, Jantyik M. u. 33.

Telefonos elérhetőségek: 66/411-438, 20/ 215-0679, 30/773-2042,

melyeken szívesen tájékoztatjuk az érdeklődőket további kérdések esetén.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi törvény (továbbiakban: Nkt.) 8.§ (2) bekezdése alapján,
a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti a nevelési év kezdő
napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson köteles részt venni.

Az előjegyzéshez szükséges iratok:

- A gyermek születési anyakönyvi kivonata
- A gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- A gyermek TAJ száma
- Sajátos nevelési igényű gyermek esetén szakértői vélemény
- A szülő személyi igazolványa és a lakcímet igazoló hatósági igazolványa

A gyermek felvételéről az intézményvezető dönt,

melyről levélben értesíti a szülőt 2022. május 27.-ig.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 37.§-a szerint az óvoda döntése ellen a szülő
a közléstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be
a fenntartóhoz.

Nagy szeretettel és szakértelemmel várunk

minden kisgyermeket új óvodánkba.

Békés, 2022. március 31.

Farkas-Piskóty Boglárka

óvodai intézményegység-vezető

Három első osztályunk indul

PETŐFI UTCA 1. A

Olasz Bernadett vagyok. 2005-ben végeztem Szarvason a Tessedik Sámuel Főiskola Pedagógiai Főiskolai Kar tanító szakán, vizuális nevelés és fotográfika műveltségterületen. Gyermekkorom is iskolánkhoz kötődik, mert általános iskolai és gimnáziumi tanulmányaimat egyaránt itt végeztem.

Gyakorló pedagógusként is ebben az intézményben kezdtem pályámat. Tizenhat éve tanítok iskolánkban, jelenleg osztályfőnökként matematika, környezetismeret, rajz, technika és testnevelés tantárgyakat tanítom. Az Intézmény tehetséggondozói és fejlesztési feladatainak köréből már harmadik éve a természetismeret témakörét tanítom az osztályomnak. Célom a gyerekek óvodából iskolába való beszkokásának megkönnyítése, a családi légkör kialakítása, amely elvezeti a kicsiket a könnyebb tanuláshoz. Ennek érdekében interaktív táblát is használok, amely lehetőséget ad a változatos és érdekes ismeretelsajátításra.

Tanító párommal iskolaotthonos formában tervezzük a közös munkát. 2022 szeptemberétől pedig nagyon várom a leendő első osztályos gyermekeket és Anikó nénivel közösen ránk váró feladatokat.

Csonka Jánosné, Anikó néni vagyok. Óvónői szakközépiskolában érettségiztem, a tanítói oklevelet Debrecenben szereztem, majd „Művészetpedagógiai” műveltségterületen, Nagyörösrön bővítettem tudásomat. Az óvodás gyermek belép az iskola falai közé, s már tanulnia kell. A játékoság

helyébe lép a tudatosság és sokszor a sikerélmények helyébe léphet a sikertelenség, a kudarc. Ezek elkerülése érdekében olvasás- írás óráimat játékosá, élményszerűvé próbálom varázsolni a drámapedagógia módszerével, a drámajátékkal. Egyedül a játék, a játékos munka teremti meg azt a légkört, amelyben a gyermek élni és tevékenykedni tud. Ehhez a játékosághoz igyekszem megteremteni a megfelelő feltételeket, amikor csak a tananyag engedi. Az egyéni képességek kibontakoztatására, a tehetségek támogatására is nagy hangsúlyt fektetek. Rajzpályázatokra, versmondó, mesemondó versenyekre készítem fel tanítványaimat. Vallom Szent-Györgyi Albert gondolatait, szerinte: „Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni amit csinál és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.” Hiszem, ha mindezt áthatja „a szeretet, ami türelmes, jóságos, nem irigykedik, nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, nem viselkedik bántóan...” (Pál 1. levele a Korintusiakhoz), akkor élményekben és tudásban gazdag alsós évek várnak kis osztályunkra.

PETŐFI UTCA 1. B

Izsó Hunor vagyok, tanító, metamorphoses meseterapeuta-jelölt. A Károli Gáspár Református Egyetemen kaptam meg tanítói diplomámat, melyet az évek során mentálhigiénés szakemberként, majd szakvizsgázott pedagógusként bővítettem. Úgy is, mint három

gyermek édesapja és több generáció tanítója, a személyiségfejlődés csodájaként élem meg az iskolába lépés pillanatát. A pillanatot, mely a családok életében is döntő jelentőségű.

Az 1.b osztályban az írás, az olvasás és a matematika lehetőségekkel, csodákkal teli világában fogom kalauzolni a gyerekeket. Az óvodából érkezve tanítványaim mindezt képességeik, tehetségük és nem utolsósorban a mesék erejének segítségével tehetik majd meg. Az alsó tagozat feladata a stabil alapok biztosítása mellett a tanulás megszerettetése. Célom, hogy az előttünk álló négy év ne csupán munkát, hanem életre szóló élményt, kihívások felé indító kalandot jelentsen a gyerekek számára.

Munkám során a tehetséggondozás és a felzárkóztatás jól megválasztott aránya mellett kiemelt jelentőségűnek tekintem a természet megismertetését, tiszteletének kialakítását is. Az osztály délelőtti órái, a délutáni napközi kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkörben válnak tartós sikerré. Az, hogy ezt a stabil háttérrel egy fiatalosan dinamikus, nyitott és gyakorlott kollégával biztosíthatjuk, lehetőségek hosszú sorát jelenti. Sok szeretettel és várakozással tekintek az előttünk álló négy esztendő elé.

Balogh Csilla vagyok, pedagógiai asszisztens, a Gál Ferenc Egyetem másodéves tanítójelöltje. Megtisztelő feladatnak tekintem, hogy abban az iskolában taníthatok majd, ahol én is felnőttem, ahová az 1. osztálytól egészen az érettségiig jártam. Két éve dolgozom

gyerekekkel a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium nevelőjeként. Nagy öröm számomra, hogy a tanulók és kollégák bizalma, tapasztalatai által nem csupán elméletben, hanem a mindennapi feladatokon keresztül állhatok itt helyt. Az 1.b osztályban a készségtárgyak, így a rajz és technika tanítása lesz a területem.

Tantárgyaim mellett a délutáni napköziben megvalósuló szerteágazó tanulmányi és szabadidős tevékenységeket fogom szervezni. Fontosnak tartom, hogy a délelőtti intenzívebb időszakot követően megfelelő teret biztosítsak a közösségformálás nyugodt, kiegyensúlyozott feladatainak is. Szeretném kihasználni az informatika adta lehetőségeit.

ket, ezzel is színesebbé, interaktívabbá tenni a tanulást. A mai modern világban, ahol a gyerekek már egyre kisebb korukban találkoznak a digitális eszközökkel, fontosnak tartom, hogy megismertessem velük ennek a hasznos oldalát. Hiszem, hogy a gyermekek fejlődése elsősorban sikerélmények kérdése. Szeretettel várom leendő kis tanítványaimat!

RÁKÓCZI UTCA 1. A

Székely Edit vagyok, tanítói oklevelemet 2013-ban szereztem Szarvason, testnevelés és sport műveltségterületen. Büszke vagyok arra, hogy ott taníthatok, ahol korábban én voltam kisdíák.

Tanítóként kiemelt feladatom az első években az iskola, a tanulás megszeretése, amit az életkori sajátosságok figyelembevételével tevékenykedtetően, játékosan, élményszerűen igyekszem megvalósítani. Alapvető feladatomban tartom, a tehetséggondozást és a különböző versenyeken való megmérettetést, valamint a felzárkóztatást. A tanulás megkönnyítésére a digitális tananyagokat is szívesen használom annak érdekében, hogy színesítse tanóráimat. Sok dicsérrel, pozitív megerősítéssel ösztönzöm tanulóimat. Tanító párommal iskolaotthonos formában fogunk dolgozni. Ő matematika, én pedig a magyar nyelv és irodalmat fogom tanítani. Folyamatosan keresem a szakmai

Pilánné Varga Helén Noémi vagyok. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán szereztem tanítói diplomát 2012-ben, matematika műveltségterülettel. Két alsó tagozatos gyermekem van, akik iskolánk tanulói. Mint édesanya, tapasztalatból tudom,

mennyire fontos az óvoda-iskola közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása. Az elmúlt években végzettségemnek megfelelően matematikát tanítottam 5. és 6. évfolyamon. Megtapasztaltam a tanító nénik/bácsik lelkiismeretes munkájának eredményét az 5. évfolyamra érkező diákok esetében. Nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy a leendő elsősokeket én vezethetem be a számok csodálatos világába. A gyermekek életkori sajátosságait, egyéni képességeit figyelembe véve, jó hangulatban, játékosan, de fegyelmezett légkörben igyekszem átadni azokat az ismereteket, amire a felső tagozaton és a mindennapi életben építhetnek. Jelen, értékválságban lévő világunkban életpéldámmal és szavaimmal képviselni fogom a Biblia által tanított alapvető értékeket.

Elbúcsúzott Katona Gyula a gyülekezetétől

Január 2-án, a vasárnapi istentisztelet keretében köszönt el Katona Gyula a békési reformátusoktól, akiket több mint 27 évig pásztortolt.

A távozó vezető lelkész a 33. zsoltár alapján végezte az igehirdetési szolgálatot, ilyen minőségében utoljára. „Isten megmentő stratégiája a gondviselő szeretetében van kódolva” – mondta Katona Gyula az igehirdetésében. Kifejtette: a gyülekezet hálaadással tekint vissza az eltelt időszakra, amely egyúttal bizakodással is néz a jövőbe, így haladhat a megszentelődés útján. Az istentiszteleten szép számmal voltak jelen a gyülekezet tagjai és Katona Gyula tisztelői.

Katona Gyulát a békési reformátusok presbitériuma nevében Gellén János köszöntötte, aki megköszönte neki azt a munkát, amit az egyház-köztségért végzett. Molnár Máté a tanítvány és utód hangján mondott

köszöntet elődjének, akitől mindent megtanult az elmúlt években a gyülekezetvezetés témakörében. Katona Gyula megköszönte a kedves szavakat, de jelezte: nem búcsúzik, hiszen a vá-

rosban marad, a gyülekezet tagja lesz továbbra is.

Mint ismert, november végén Molnár Máté személyében új vezetőt választottak a békési reformátusok, akit december 18-án iktatott be tisztségébe dr. Fekete Károly, a tiszántúli református püspök.

Március 15. – Nemzeti ünnep a nemzeti összetartozás jegyében

A Rákóczi Szövetség nemzeti összetartozás jegyében meghirdetett diákutaztatási programján 340 Kárpát-medencei középiskola 15 ezer diákja, köztük iskolánk 11. B osztálya, valamint a 11. A osztály néhány tanulója vett részt. A kirándulás során megtekintettük hazánk legnagyobb erődrendszerét, a komáromi erődrendszerhez tartozó Monostori erődöt és a Csillagerődöt.

A Liget Budapest Projekt keretében készült el a komáromi Csillagerőd teljes körű rekonstrukciója és bővítése, melynek köszönhetően az erőd visszanyerte eredeti állapotát. A több mint három évig tartó munkálatok Mányi István építész tervei alapján folytak. Az Ybl-díjas építész látogatásunk ideje alatt éppen előadást tartott a Magyar Építész Kamara tagjainak a műemlék rekonstrukciójáról, amelynek eredményeként egy több mint 7000 négyzetméteres kulturális központ jött létre, amely helyet ad a Szépművészeti Múzeum 300 darabból álló gipszgyűjteményének. Az új létesítmény okta-

tási, ismeretterjesztési feladatokat lát el korszerű, interaktív múzeumi körülmények között, amelyet diákjaink is megtapasztalhattak. A tárlatvezetés során a hatalmas szakmai tudással rendelkező hölgy a középiskolás diákok számára érthetően és érdekesen mutatta be a gyűjteményt.

Ebéd után egy teljesen más jellegű erőddel ismerkedhettek meg diákjaink. A Monostori erőd - Közép-Európa legnagyobb újkori erődje - 1850 és 1871 között épült. Az UNESCO Világörökségi Várományosi Listáján szereplő, klasszicista stílusú hadtörténeti műemlék lenyűgöző látványt nyújt hatalmas falaival és több kilométer hosszú földalatti folyosórendszerével (kazamata-hálózatával). Monumentális méreteit bizonyítják a következő adatok: az erőd 25 hektárt foglal el, teljes területe lőterekkel együtt 70 hektár, épületek alapterülete 25 680m², a helyiségek száma 640. Az erődben élő katonák létszáma egykoron elérte a 8000 főt. A szlovákiai magyar túravezető személyes élményeivel is színesítette az erőd megtekintését. A Monostori erőd legmagasabb pont-

járól kilátás nyílt a Duna bal-parti részére, amely már Szlovákia területéhez tartozik.

A kirándulás második programja a NÖF (Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.) által felújított bajnai Sándor-Metternich Kastély volt. A Hild József tervei alapján, klasszicista stílusban tervezett épület egykoron a legendás Ördöglovas, Gróf Sándor Móric kastélya volt. A látogatás során megismerkedhettünk a Széchényi István barátjaként számon tartott gróf és családja történetével, betekintést nyerhettünk mindennapi életükbe és gyönyörködhattunk a csodálatosan felújított kastély termeiben (Raffaello terem, Etruszk terem), különös tekintettel a falfestményekre és a mennyezetképekre. A kastély megtekintése méltó lezárása volt a napnak, amelynek keretében tanulóink megismerkedhettek a gazdag magyar történelem egyik leggyönyörűbb fejezetével, vagyis a reformkor és az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egy-egy érdekes helyszínével.

**D. Nagyné Kecskeméti Nóra,
Bagita Attila**

Informatikai fejlesztések a Gimiben

2022 év első hónapjaiban megújult és technikailag is nagy szintet lépett a gimnázium két informatika szaktanterme. A több mint 15 évet szolgált számítógépeket lecseréltük. Az önerőből történő beruházás érintette a teljes épületek közötti hálózatot, a kiszolgáló szervereket és a diákok által használt gépparkot is. A tárgyi fejlesztések mellett a szaktantermek is megújultak, hiszen a berendezéseken kívül teljes festés, linóleum burkolat cseréje, asztalos és villanszerelési munkák is elvégzésre kerültek. Beüzemelésre került egy modern nagykapacitású szerver, amely képes kiszolgálni egyszerre akár 200 munkaállomást is. Az adattárolás és adatbiztonság minden biztonsági szempontot kielégít. Érdekességgént a szerver tárhelykapacitása 5000 átlagos mobiltelefon teljes tartalmát képes tárolni, ennek gyors elérését két 24 magos processzor és optikai 40 Gbites átvitel biztosítja.

Oktatási célra a két informatika szaktanteremben 40 darab új számítógép került beüzemelésre, mely a modern kor elvárásaival és szakmai-oktatás céljaival is fel tudja venni a versenyt. Az i3-as 8GB rendszermemóriával és ssd meghajtóval felszerelt

számítógépek 22" FullHD monitorok társaságában lettek elhelyezve. Ezzel a fejlesztéssel 7-8 évre biztosított a teljes technikai háttér, mind a mindennapi informatika oktatásra, mind a szakmai vizsgák online lebonyolítására. A 2021-2022 tanévtől kezdődően az országos kompetencia mérések, nyelvi mérések, valamint technikai kép-

zésben az ágazati alapvizsgák lebonyolítása online formában történik, ami szükségessé tette a technikai fejlesztést.

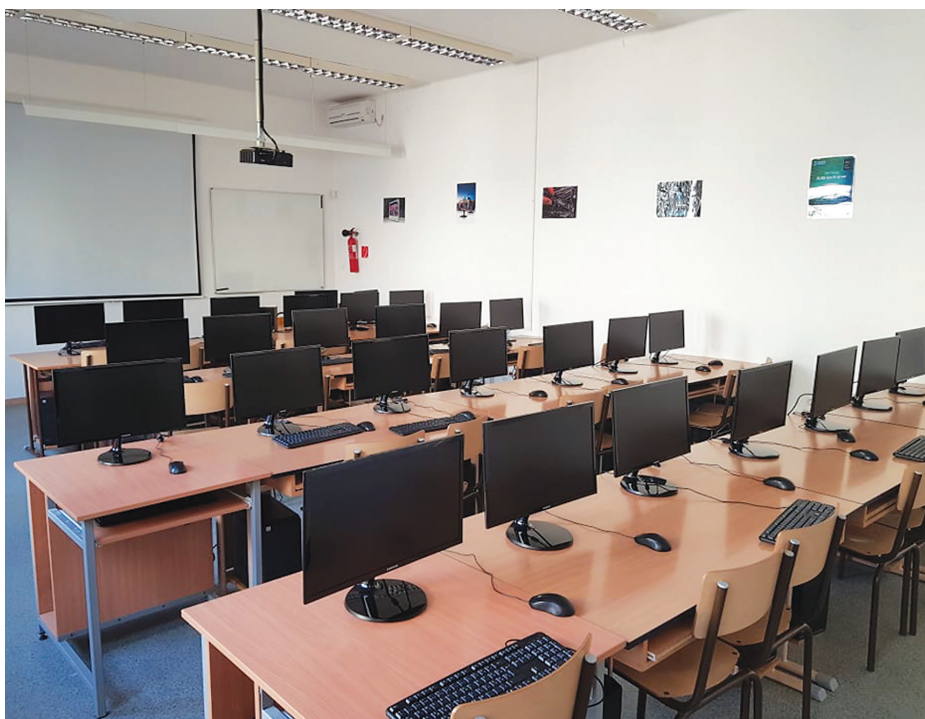
A digitális oktatást és a diákok, valamint a pedagógusok digitális kompetenciájának fejlesztését új laptopok segítik. 2022. februárjában intézményünk a „Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára” című projekt keretében 62 kilencedik évfolyamos diáknak és 132 pedagógusnak osztott ki nootebook-kat.

A Dell márkájú felső-közép kategóriás laptop minden oktatási igényt kielégít. Ezen modern készülékek használata nagy előrelépés az intézmény mindennapi munkájában. A könnyű kivitelű 14" nagyfelbontású kijelző alatt igazi modern technika lapul, hiszen i3 11. generációs processzor, 8GB rendszermemória, m2 256GB ssd meghajtó került elhelyezésre ezekben a laptopokban.

Békés, 2022. 03. 31.

Kis Eszter

gazdasági igazgatóhelyettes,
Sájerman László rendszergazda

Újra átélt történelem

A nagyhét eseményeiről és ünnepeiről egy kicsit más szemmel szeretnék írni, mint amit megszoktunk. Alapszakmán, a történész szemüvegén

át azt kívánom bemutatni, hogy a zsidó páska és a keresztyén húsvét alapgondolata a történelem átélése, de ugyanúgy igaz ez a katolikus misére vagy az evangéliumi szellemiségű protestáns istentiszteletre is.

A zsidóság számára ma is központi jelentősége van a bibliai ünnepeknek. Úgy gondolom, hogy az izraeli-

ta vallás igazi történelmi vallás nem csak a szó klasszikus értelmében, hanem úgy is, hogy a történelem eseményei, a régmúltban megtörtént dolgok a jelenkor generációi számára is megisméltódnak azáltal, hogy megidézik azokat, megemlékeznek róluk.

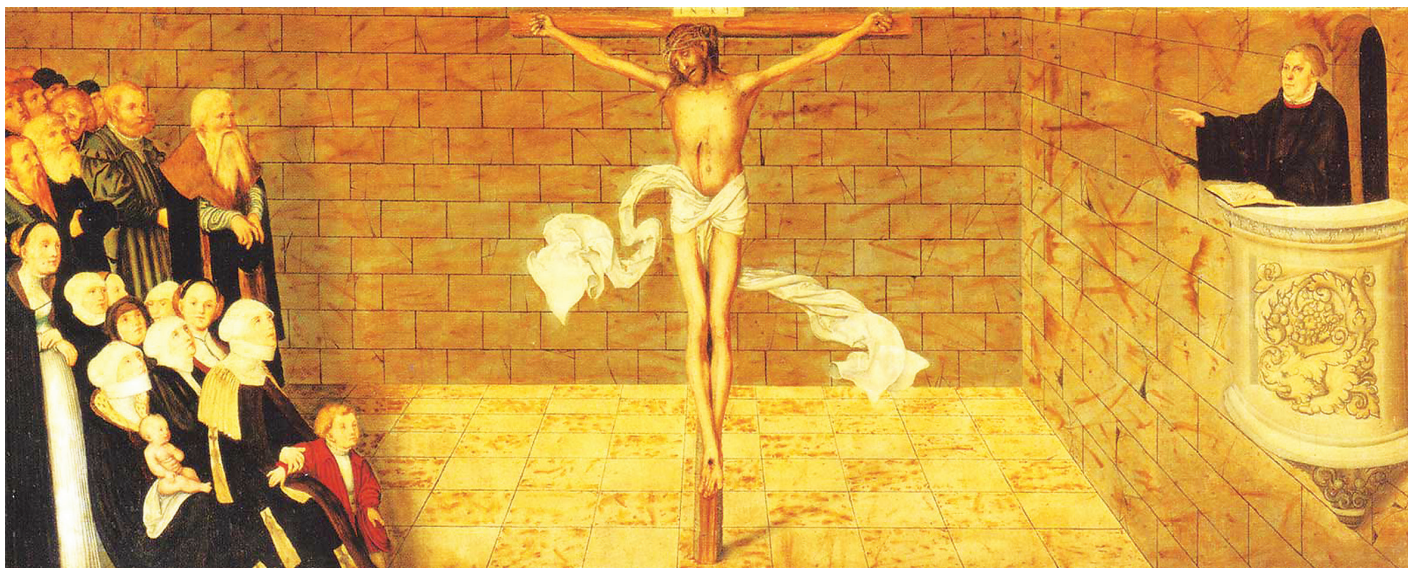
A páska különösen fontos esemény. Mózes második könyve írja le azt az eseménysort, ahogy Isten Mózes által megszabadította a népét az egyiptomi rabszolgaságból. Erről minden évben megemlékeznek a zsidók. A húsvét náluk családi ünnep, amikor a család legkisebb fiúgyermek megkérdezi az apját, hogy mire emlékeznek, és az apa elkezdi mesélni egy réges-ré-

gi történetről. Ennek „itt és most” a családok részesei lesznek. Megelevenedik a történelem. A széder este ételei is erről tesznek biztosságot. A báránysült, a keserűfű, a habarcsszerű édesség a fogságra és a szabadulás éjszakájára emlékeztettek.

Jézus Krisztus a halála előtt pár órával megülte a páskavacsorát a tanítványaival, és azt átértelmezte. Önmagára, mint feláldozandó bárányra utal, a kenyér és a bor az új szövetség jelei, amit a saját áldozata által köt az emberiséggel. Isten egykor kihozta a népét a rabszolgaságból, amint egy konkrét történelmi ország, Egyiptom jelentett. Bennünket kétezer éve megváltott a bűn rabszolgaságából a

A zsidó széder estén az Egyiptomból való kivonulás története elevenedik meg minden zsidó családban. Jézus is ezt ülte meg az utolsó vacsorán.

Idősebb Lucas Cranach „Luther prédikál” című, 1547-ben készült festményén a középpontban az értünk kereszthalált szenvedő Krisztus áll. Róla kell szólnia a prédikációnak

Fia keresztdozata által, és ez a történelmi esemény „itt és most” az enyém lehet, minden generációnak fel van kívánva hit által. Ebben az értelemben beszélek én arról, hogy a történelem újra és újra megismétlődik.

Pál apostol a Galatákhoz írt levele 3. fejezetében azt mondja gyülekezetnek, hogy ő úgy mutatta be nekik Krisztust, „mintha közöttünk feszítették volna meg”, tehát számára is a keresztre feszítés, a kereszten bemutatott áldozat állt a centrumban. A páli teológia alapvetően a Krisztus-eseményt értelmezi és mutatja be. Erről tanúskodnak a levelei. Az egyszerű történelmi esemény így válik a keresztyén közösségek számára átélhetővé és átélendővé. Krisztus kereszthalála nem ismétlődik meg újra, de abból él az egyház. Erre emlékezünk vasárnapról vasárnapra. A Korinthusiakhoz írott első levelében keményen, de világosan fogalmaz az apostol: „A keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje” (1Kor 1,18). Az Újszövetségben a páska új értelmet nyer, és hamarosan a keresztyén egyházban megjelenik, mint az egyházi év csúcspontja.

A római katolikus misében az áldozópap (presbiter) újra és újra megismétli Krisztus áldozatát, valamint az úrvacsorai szereztetési ígék elmondá-

sa után a kenyér és a bor Jézus Krisztus valóságos testévé és vérévé változik át. Ha úgy tetszik, a nagypéntek megismétlődik az oltáron, és a hívek részesei lesznek egy kétezer éves eseménynek. A középpontban tehát olyan esemény áll, amely a történelemben lezajlott, de az nem marad a régmúltban, hanem a ma keresztyén hívői is találkoznak vele, átéli azt. Nem lehet tehát közömbösen egy régi történelmi eseményként kezelni Krisztus kereszthalálát, hiszen azon áll vagy bukik a mi hitünk is. Ha Krisztus nem halt meg a kereszten, akkor a miseáldozat is értelmetlenné válik.

Némiképp hasonló az értelme a protestánsok istentiszteletének is. Az istentiszteleten a meghalt és feltámadott Úr Jézus Krisztussal találkozunk. Minden Krisztusról szól. Az egyház Krisztus teste, az élő Ige Krisztus, a hirdetett Ige róla tesz bizonyosságot, az olvasott, leírt, kinyomtatott Ige a Szentírás, amelyben az élő Isten és Jézus Krisztus szól hozzánk. Abban hiszünk, hogy Krisztus ott van közöttünk. A vasárnap is szimbolikus nap: a feltámadás napja. Újra átéli történelem: a húsvét valóságos esemény számunkra. Csak a feltámadott Krisztussal együtt van értelme az egyházi életnek. Ha Krisztus nem támadt fel, minden embernél nyomorultabbak vagyunk – ahogy Pál apostol írja. A

reformáció nagy gondolata az evangélium középpontba állítása. Mint látjuk, a katolikus egyház, egész pontosan fogalmazva: a középkori egyház is a meghalt és feltámadott Krisztust állított a középpontba, hiszen a miseáldozat centrális szerepe elvitathatatlan, de sok minden egyéb emberi hagyomány elhomályosította az evangélium üzenetét. A reformáció a miseáldozatot elvetette, mert azt tanították a reformátorok, hogy az egyszeri és megismételhetetlen esemény. A reformátusok hitvallási irata, a Heidelbergi Káté egyenesen „kárhuzatos bálványimádásnak” nevezi a miseáldozatot. Mégis, a reformáció egyháza németföldön önmagát „evangelisch”-nek, vagyis evangéliumnak nevezte. Több olyan híres festmény is van, amelyen Luthert úgy ábrázolják, hogy a megfeszített Krisztusra mutat, kezében egy Bibliával. Az igehirdetésnek az a feladata, hogy rámutasson a keresztdozatra és a feltámadásra. Ha nem ezt teszi, akkor nem tölti be a küldetését. A református egyház szintén tovább vitte ezt a gondolatot, és az egyházi életet kizárólag Isten Igéje alapján akarta berendezni. A templomból eltávolítottak mindent, aminek a szükségessége nem igazolható a Szentírásból. A református teológia is evangéliumi, vagyis Krisztus örömhírét állítja középpontba.

Mucsi András

Miért példaképünk Szegedi Kis István?

A 2022. évet a Békési Református Egyházközség Szegedi Kis István Évnek nyilvánította. A nagy reformátort nevét az iskola miatt Békésen és környékén mindenki ismeri, de nagyon kevesen vannak tisztában, hogy ki is volt ő és mit tanított.

A hagyomány iskolánk megalapítójának tartja őt, de nevét csak 1939-ben vette fel az intézmény, és egy különös „véletlen” folytán a Rákosi-korszak Isten- és egyházellenes diktatúrájában is megtartotta a nevét. Nagyjából az egyetlen intézmény volt az országban, amely egy keresztyén főpap nevét viselte a sztálinista korszakban – ez is mutatja, hogy Istennek van humorérzéke. Ebben az évben lesz 470 éve, hogy Szegedi Kis István Békésre jött iskolamesternek – ettől az évtől számítjuk az iskolánk megalapítását. A kicsi, néhány osztályos, latin nyelvű iskola mára az óvodától az érettségiig, sőt a szakmáig eljuttató nagy intézmény lett, és mindig alkalmazkodott az adott korszak oktatáspolitikai elvárásaiig és továbbfejlődési lehetőségeiig. Másrészt a teológus 450 éve, 1572-ben halt meg Ráckevén. Sajnos a sírja már nincs meg.

Szegedi Kis István 1505-ben született Szegeden, innen a neve. A szülei taníttatták, ő mindig tanulni akart. Példakép a tudásra szomjas ifjú és kevésbé fiatal korosztályok számára. Az ember egy életen át tanuljon és fejlődjön az ismeretben és tudásban. Bécsben és Krakkóban tanult először, majd hazai iskolamesterség révén összegyűjtött pénzéből eljutott felnőtt fejjel Wittenbergbe is, ahol teljesül az álma: Luthertől és Melanchtontól tanult. Teológiai doktorként hazatért, a tudását hazája javára kamatoztatta. Békésen 1552-ben fordult meg, ekkor már özvegy volt, és a kislányát is itt kellett eltemetnie. Itteni forgolóda minden bizonnyal termékeny volt, a későbbi generációk is ébren tartották emlékét.

Ebben a korszakban még nem alakult ki a mai értelemben vett felekezeti fogalma: kezdetben katolikus volt, aztán a lutheri eszmék hatottak rá, az ötvenes években pedig már a helvét irányzat híve volt, amit ma református egyháznak nevezünk. Lelkesszé szentelték és püspökké is megválasztották. Amikor az egyik török tisztségviselő elfogatta a váltságdíj fejében, kegyetlenül megkínozta és mocskos börtönben tartotta. Évekkel később Szegedi mégis

fogadta a városán átutazó törököt és szívből megbocsátott neki. Arról van tudomásunk, hogy Szegedi fiát egy török támogatta a külföldi tanulásban, a neve azonban nem ismert... Minden bizonnyal a tettét megbánó török tisztségviselőről volt szó.

Szegedi Kis István példakép számunkra a megélt és megértett, de folyamatosan kérdező és Istent kereső hitben, a tudásban, a kitartásban, a nehézségek zokszó nélküli elviselésében, a sokoldalúságban. A széteső és káoszba forduló országot nem akarta elhagyni, pedig Nyugaton fényes akadémiai karrier várt volna rá. Könyveit Nyugaton adták ki és tanítottak belőlük. Ő mégis a török megszállás alatti területen maradt népe mellett.

*Mucsi András
történész, teológus*

Ünnepi alkalmaink

BÉKÉSEN:

Virágvasárnap

– Istentisztelet a templomban 9:15-kor.

Ünnepi Húsvéti Istentisztelet iskolánkna

– április 11-én, 8:00-kor a templomban.

Nagypéntek

– Istentisztelet a templomban 9:15-kor.

Úrvacsorai előkészítő bűnbánati alkalmak

– április 15-16-án a gyülekezeti teremben du. 6 órai kezdettel.

Húsvét hajnali Istentisztelet

– április 17-én, 5:30-kor a templomban

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet

– Húsvét mindkét napján de. 9:15-kor a templomban.

Húsvéti hálaadó istentisztelet

– április 18-án du. 6 órakor a gyülekezeti teremben

BÉLMEGYEREN:

Nagypéntek – Istentisztelet a templomban 14:30-kor.

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet Húsvét első napján 14:30-kor.

MURONYBAN:

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet Húsvét első napján 9:00-kor.

KAMUTON:

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet Húsvét első napján 10:00-kor.

TARHOSON:

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet Húsvét első napján 16:00-kor.